

CHP Tarihçe

CHP, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk öncülüğünde 9 Eylül 1923'te önce "Halk Fırkası" adıyla kurulmuştur. 1924 yılında "Cumhuriyet Halk Fırkası", 1935 yılında ise "Cumhuriyet Halk Partisi" adını almıştır.

1927 yılında "Cumhuriyetçilik", "Halkçılık", "Milliyetçilik" ve "Laiklik" CHP'nin dört temel ilkesi olarak benimsenmiştir. 1935 yılında "Devletçilik" ve "Devrimcilik" ilkeleri de eklenerek Partinin ilkeleri altıya çıkarılmıştır. Partinin amblemi olan 6 ok bu ilkeleri simgelemektedir.

CHP, kurucusu ve ilk Genel Başkanı Atatürk'ün önderliğinde ulusal bağımsızlığı kazanan, Cumhuriyeti kuran, saltanatı kaldıran, hilafete son veren ve Ulusal Birliği sağlayan Partidir. Hukuk ve eğitim gibi toplumsal alanlarda gerçekleştirdiği reformlarla çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'ni biçimlendirmiştir. Ulusal sanayinin ve ekonominin gelişmesine öncülük etmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrasında tek parti konumunun tüm olanaklarına karşın, çok partili rejime geçişi sağlayarak Türkiye'nin demokratikleşme sürecinde de öncü misyonunu sürdürmüştür.

1950'li yıllarda üstlendiği muhalefet göreviyle demokratik bir rejimde muhalefetin kurumsallaşmasına da öncülük etmiştir. Bu kapsamda parlamenter demokratik rejimin kurumsallaşmasına dönük değişimleri gerçekleştirme ve temel hak ve özgürlükleri geliştirme mücadelesi vermiştir. 1960'lı yıllarda Türkiye'nin yaşadığı modernleşme sürecinin yansımaları olarak ortaya çıkan göç, kentleşme, sanayileşme gibi dinamikler çerçevesinde toplumsal sınıfların olgunlaşmasıyla birlikte CHP sola açılarak kendisini siyaset yelpazesinde "ortanın solu"nda konumlandırmıştır. 1970'li yıllarda ideolojisini "demokratik sol" kavramıyla tanımlayan CHP, önerdiği sosyal reformlarla "düzen değişikliği"ni hedeflemiştir. Bu süreçte CHP, "devlet partisinden" "halkın partisine", düzen partisinden "değişimin partisine" dönüşmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti'ni kurma ve ülkemizin en köklü partisi olma gibi sahip olduğu ayrıcalıklı tarihsel miraslarıyla, geleneğini ve temellerini en iyi şekilde temsil eden ilkelerin yanı sıra sosyal demokrasinin evrensel ilkelerini de benimseyen CHP bu çerçevede Uluslararası ölçekte faaliyetlerini sürdüren Sosyalist Enternasyonal ve Avrupa Sosyalistler Partisine de katılım sağlamıştır. Çağdaş sosyal demokrasinin evrensel değerleri olan "özgürlük, eşitlik, dayanışma, emeğin üstünlüğü, gelişmenin bütünlüğü ve etkinliği ile demokratikleşme" kavramları içinde bulunduğumuz dönemde CHP'nin Türkiye'de kurumsallaştırmaya çalıştığı ve Programlarında önemle vurguladığı başlıca ilkeler arasında yer almaktadır.